

Nog meer roepende Slechtvalken *Falco peregrinus* in het winterhalffjaar

Jacob Westerhuis

In reactie op eerder verschenen stukken over roepende Slechtvalken *Falco peregrinus* in de winter (Nuijen 2004, 2004a) kan ik de volgende waarnemingen doorgeven.

Sinds ongeveer 1989 heb ik tijdens het winterhalffjaar heel vaak Slechtvalken waargenomen op de Bildtpollen en het Noorderleeg (Noord-Friesland Buitendijks). Dit is het gebied dat zich uitstrekt van Zwarte Haan in het westen tot voorbij Holwerd. Hierbij waren ook enkele waarnemingen van roepende vogels. Hieronder enkele fragmenten uit mijn aantekeningen:

22 maart 1990: ik was bijna bij de drinkbak van de zomerdijk toen ik een Slechtvalk ontdekte op de modder van een rij-akker, bijna op de kwelderrand. De valk verplaatste zich een paar maal een aantal akkers westwaarts. Om ongeveer 15.30 uur ben ik in de richting van de valk gelopen, want ik verwachtte dat er prooieresten zouden liggen. Ik was heel dicht bij de valk gekomen toen deze opvloog. Het was een adult vrouwtje. De valk ging om me heen cirkelen en schreeuwde ook een paar keer. Ik kon niets vinden en ben teruggelopen. De valk zat toen recht achter de bunker aan de kwelderrand. Ik ging achter de bunker staan. De Slechtvalk ging vervolgens in etappes terug naar de plek waar ik haar had weggejaagd. Daar ging de valk direct zitten plukken aan een prooi. Dit duurde van ongeveer 16.00 uur tot 16.45 uur. De valk liep toen van de prooi af en veegde haar snavel af. Waarschijnlijk lag de prooi er al, want ik heb niet gezien dat de valk een prooi sloeg. De valk vloog opnieuw op toen ik er naar toe liep, bleef enige tijd om me heen cirkelen en landde vervolgens op de kwelderrand achter de bunker. Toen ik de ring van de duivenpoot haalde, kwam de valk weer op me af, ging cirkelen en daarna opnieuw op de rand van de kwelder zitten. Het leek erop dat de valk niet wilde dat ik zo dicht bij haar prooi kwam, en daarom steeds cirkelde en schreeuwde.

15 december 1991: vanmiddag zat het volwassen vrouwtje Slechtvalk op het paaltje op de dam bij de illegale zomerdijk achter N.B.Zijl, het westelijke gedeelte. Even later was de valk verdwenen. We zijn toen weer, net als gister, naar het 'Groote Gat' gefietst. Helaas was de valk niet aanwezig. Wel waren er minstens 3 Buizerds. Eén zat er op de glooiing en twee zaten er op plaatje cq. kluit achter Sjoukeshoek. Terwijl ik naar de Buizerd zat te kijken met de telescoop hoorden we een paar vogels schreeuwen achter de glooiing. Het bleken 2 Slechtvalken te zijn. Het betrof een volwassen vrouwtje en een onvolwassen vrouwtje. Het onvolwassen exemplaar is heel ver binnendijks gevlogen. De volwassen valk hebben we bekeken met de telescoop. Ze zat tegen het talud van de glooiing.

6 november 2004: tweemaal Slechtvalk, beide vrouwtjes, 1x juveniel (bruin kleed)

en 1 adult (blauw kleeft). Het jonge exemplaar zat op verschillende paaltjes op de platte zomerdijk. Je kon goed zien dat het een jong was. Even later was er een roepend exemplaar in de lucht ("tjiek-tjiek-tjiek-tjiek"), soms wel 6x achter elkaar. Deze maakte duikvluchten op het jonge exemplaar. Het oude vrouwtje heeft het jonge exemplaar weggejaagd en ging vervolgens zelf op de paaltjes zitten. Waar het volwassen exemplaar zo snel vandaan kwam, weet ik niet. De jonge vogel ben ik kwijtgeraakt, omdat ik er maar één kon volgen. Daarbij kwam nog dat er op de achtergrond allemaal Brandganzen vlogen. Het oude exemplaar is daarna naar de takkendammen gevlogen. Ik ben nog bij de paaltjes langsgelopen, maar er lagen geen prooiresten.

Ik heb in de aantekeningen niet altijd het roepen omschreven, zelfs niet altijd van het roepen aantekeningen gemaakt. Wat ik me kan herinneren van het roepen is vooral een "kek-kek-kek-kek".

Summary

Westerhuis J. 2006. Still more calling Peregrines *Falco peregrinus* in winter. De Takkeling 14: 252-253.

In response to previous descriptions of calling Peregrine Falcons in winter, three more records are provided, all of them in the northern Netherlands. The first observation on 22 March 1990 was an adult female that was chased off its prey and started calling in response. On 15 December 1991, an adult and a juvenile female were calling but the cause of the turmoil remained unknown. In another observation of an adult and a juvenile female, on 6 November 2004, the adult chased and stooped at the juvenile while calling, apparently associated with aggressive behaviour. In the latter case, no prey (remains) could be found on the spot.

Literatuur

Nuijen H. 2004. Een gulzige Havik *Accipiter gentilis* en een plaatstrouwe Slechtvalk *Falco peregrinus*. De Takkeling 12: 87-88.

Nuijen H. 2004. Roepende Slechtvalken *Falco peregrinus* in hun winterkwartier. De Takkeling 12: 247-249.

Adres: S. Brandsmalaan 11, 9076 ED St. Annaparochie.